

● مجله دانشگاه علوم پزشکی کرمان، دوره نوزدهم، شماره ۴، ص ۳۵۳-۳۴۵، ۱۳۹۱

مقاله پژوهشی

بررسی مولکولی ژن‌های PER و VEB در سودوموناس ائروژینوزا با مقاومت چندگانه در نمونه‌های بالینی و تعیین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی آنها در شهر اصفهان

طی ۸۸-۱۳۸۷

حسین فاضلی^۱، مهدی فتاحی باقی^{۲*}، جمشید فتری^۳، رضا اکبری^۴

خلاصه

مقدمه: در اثر مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها، سویه‌های سودوموناس ائروژینوزای بیمارستانی با مقاومت چندگانه (Multi Drug Resistance) به‌طور فزاینده‌ای در سراسر جهان افزایش یافته است. یکی از راه‌های مقاومت سودوموناس ائروژینوزا نسبت به بتالاکتام‌ها تولید آنزیم بتالاکتاماز می‌باشد که معضلات بسیاری را در درمان عفونت‌های ناشی از این باکتری ایجاد کرده است. از جمله این بتالاکتامازها، بتالاکتامازهای حاصل از ژن‌های VEB و PER می‌باشند. هدف از این مطالعه، بررسی مولکولی ژن‌های VEB و PER در سودوموناس‌های با مقاومت چندگانه جدا شده از نمونه‌های بالینی در اصفهان می‌باشد.

روش: تعداد ۹۸ ایزوله از سودوموناس ائروژینوزا از نمونه‌های مختلف بالینی جداسازی و با تست‌های بیوشیمیایی شناسایی گردید، سپس حساسیت آنتی‌بیوتیکی سویه‌های شناسایی شده به روش Kirby-Bauer تعیین گردید. فرایند PCR به منظور بررسی وجود ژن‌های VEB، PER بر روی نمونه‌ها انجام گرفت.

یافته‌ها: از ۹۸ سویه سودوموناس ائروژینوزا، ۷۳ نمونه (۷۳٪) با مقاومت چندگانه بودند که همه آنها به آنتی‌بیوتیک‌های سفپیم، سفوتاکسیم و سفتازیدیم مقاوم بودند. میزان شیوع برای ژن‌های VEB و PER به ترتیب ۵ (۶/۸۴٪) و ۸ (۱۰/۹٪) بود.

نتیجه‌گیری: باتوجه به بالا بودن شیوع سودوموناس ائروژینوزاهای دارای مقاومت چندگانه در نمونه‌های بالینی مورد مطالعه در کشور، ضروری است اقداماتی در زمینه کاهش این پاتوژن‌های بیمارستانی صورت گیرد که از جمله آنها کنترل انتقال ژن‌های VEB و PER می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: بتالاکتاماز، سودوموناس ائروژینوزا، ژن‌های VEB و PER

۱- استادیار میکروبیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۲- دانشجوی دکتری باکتری‌شناسی پزشکی، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی

تهران ۳- دانشیار گروه میکروبیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۴- کارشناس ارشد میکروبیولوژی، انستیتو پاستور

* نویسنده مسؤول، آدرس پست الکترونیک: mehdifatahi371@gmail.com

دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۳/۲۶ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۹۱/۲/۷ پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۲/۱۴

مقدمه

شایع‌ترین گونه از جنس سودوموناس در عفونت‌های انسانی، سودوموناس آئروژینوزا است که باسیلی گرم منفی، بدون اسپور و متحرک می‌باشد. این باکتری بر روی پوست مرطوب و در روده افراد سالم و در مایعات و سطوح مختلف به‌ویژه سطوح مرطوب حمام، دستشویی، تجهیزات تنفسی، دیالیز و حتی محلول‌های ضد عفونی وجود دارد. این باکتری به بسیاری از آنتی‌بیوتیک‌ها مقاومت ذاتی دارد و می‌تواند در طول درمان به سویه‌های مقاوم‌تری تبدیل شود و عامل مهم عفونت‌هایی از جمله پنومونی، عفونت‌های بعد از عمل جراحی، عفونت‌های ادراری، عفونت گوش، عفونت اولیه پوستی، عفونت‌های چشمی، باکتری می و اندوکاردیت می‌باشد (۱). این باکتری یک عامل بیماری‌زای فرصت‌طلب است که به‌ویژه عامل عفونت‌های کشنده در افراد مبتلا به ضعف ایمنی از جمله بیماران مبتلا به ایدز، مبتلایان به نقص ژنتیکی سیستمیک فیبروزیس، بیماران مبتلا به سرطان، بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه و بیماران دچار سوختگی به‌شمار می‌آید (۲،۳). در اثر مصرف کلینیک آنتی‌بیوتیک‌ها سویه‌های سودوموناس آئروژینوزای بیمارستانی با مقاومت چندگانه نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها به‌طور فزاینده‌ای در سراسر جهان افزایش یافته است (۴). نفوذپذیری کم پروتئین‌های غشای خارجی (OMP_s)، تولید بتالاکتاماز (Amp^C کروموزومی و تغییر در سیستم‌های تراوشی efflux pumps) از عوامل اصلی مقاومت ذاتی این باکتری نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها می‌باشد. یکی از راه‌های مقاومت سودوموناس آئروژینوزا نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های بتالاکتاماز تولید آنزیم بتالاکتاماز می‌باشد که معضلات بسیاری را در درمان عفونت‌های ناشی از این باکتری ایجاد کرده است. متأسفانه مقاومت نسبت به این آنتی‌بیوتیک‌ها به دلیل وجود مکانیسم‌های ذاتی مانند Amp^C و اکتساب ژن‌های آنزیم بتالاکتامازی در سودوموناس آئروژینوزا همواره در حال افزایش است

(۵۶). بتالاکتامازها طبق تقسیم‌بندی Amblera به چهار دسته A تا D تقسیم می‌شوند که نوع A، C و D سرین بتالاکتاماز هستند در حالی که نوع B متالوبتالاکتاماز است (۷). بتالاکتاماز PER1 برای اولین بار در سال ۱۹۹۱ در یک بیمار ترکیه‌ای بستری در یکی از بیمارستان‌های فرانسه گزارش شد. آنزیم PER1 تنها در ۲۰-۱۸٪ اسیدهای آمینه با TEM و SHV شباهت دارد و قادر به هیدرولیز پنی‌سیلین‌ها و سفالوسپورین‌ها می‌باشد و فعالیت آن نیز توسط کلاولانیک اسید مهار می‌شود (۸،۹). این آنزیم به دلیل فعالیت ESBL زیادی که روی بتالاکتام‌های ضد سودوموناسی دارد، اهمیت کلینیکی قابل توجهی داشته و در اروپا و آسیا انتشار یافته است (۱۳-۸). اخیراً در ایتالیا سویه سودوموناسی مولد pPER1 یافت شده است که دارای ژن VIM2 که یک کرباپنماز است نیز می‌باشد و در نتیجه این ارگانیسم به کلیه آنتی‌بیوتیک‌ها مقاوم است (۱۴). این آنزیم عامل مقاومت بالا نسبت به سفنازیدیم، سفوتاکسیم و آزترونام است و با اینکه برای اولین بار در یک نوزاد ویتنامی در فرانسه روی پلاسمید و اینتگرون انتروباکتریاسه گزارش شد، اما شیوع و فراوانی آن در سودوموناس آئروژینوزا بیشتر است. این آنزیم از تایلند، کویت، چین و هند نیز گزارش شده و به نظری رسد منشأ آن از جنوب آسیا است (۱۷-۱۵). از آنجا که در ایران بررسی بر روی نمونه‌های سوختگی و زخم صورت پذیرفته است و بر روی نمونه‌های دیگر بالینی انجام نشده است و به دلیل عدم بررسی این ژن‌ها در اصفهان و نداشتن اطلاعات کافی از شیوع آن، در این مطالعه به بررسی ژن‌های PER و VEB در سودوموناموس آئروژینوزاهای جدا شده از بیماران سوختگی، عفونت زخم، عفونت ادراری، سپتی سمی، مایع مفصل، مایع نخاع، پلور، ریه و مدفوع، پرداختیم.

روش بررسی

تعداد ۹۸ ایزوله از سودوموناس ائروژینوزا از نمونه‌های مختلف بالینی (سوخستگی، عفونت زخم، عفونت ادراری، سپتی سمی، مایع مفصل، مایع نخاع، پلور، ریه و مدفوع) از بیمارستان‌های شهر اصفهان (الزهر، شهید صدوقی، امام موسی کاظم، نور و آیت... کاشانی) به دست آمد. ابتدا ایزوله‌ها بر اساس رنگ آمیزی گرم، تست اکسیداز مثبت، پیگمان در محیط پیوسین آگار، رشد در محیط ستریماید، تست OF هوازی مثبت و بی‌هوازی منفی، کشت در محیط‌های افتراقی TSI، SIM، سترات و کلیگر آبرون آگار (KIA) تشخیص داده شدند. در ادامه حساسیت آنتی‌بیوتیکی سوبه‌های شناسایی شده به روش انتشار در آگار (Kirby-Bauer) نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های آمیکاسین، جنتامایسین، سیپروفلوکساسین، پپراسیلین، سفنازیدیم، سفپیم، سفوتاکسیم، ایمپینم و سفتریوکسیم تعیین گردید و برای تفسیر از جدول CLSI استفاده شد. هم‌چنین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی در اطراف دیسک‌ها بر اساس سه بار تکرار انجام و میانگین آن‌ها مورد محاسبه قرار گرفت.

سوبه *Pseudomonas aeruginosa* ATCC 27853 جهت کنترل روش آنتی‌بیوگرام مورد استفاده قرار گرفت. سپس نمونه‌ها در محیط تریپتیکوس سوی برات (TSB) حاوی ۱۰٪ گلیسرول در 20°C - نگهداری تا در ادامه جهت فرایندهای مولکولی مورد استفاده قرار گیرند. داده‌ها به صورت تعداد (درصد) گزارش گردیده است و آنالیز آماری با آزمون کای دو (Chi-square) انجام گردید و $P < 0.05$ ملاک معنی‌داری محسوب می‌گردید.

استخراج DNA

برای استخراج DNA از روش جوشاندن استفاده شد. دو تا سه کلنی تازه باکتری در ۵۰۰ میکرولیتر آب مقطر تزریقی به صورت سوسپانسیون درآمد و ۱۰ دقیقه در

حرارت 100°C درجه سانتی‌گراد جوشانده شد. سپس در دور ۱۳۰۰۰ به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ شده و محلول رویی، که حاوی DNA باکتری بود برای انجام PCR مورد استفاده قرار گرفت.

پرایمرهای مورد استفاده

توالی‌های پرایمرهای زیر مورد استفاده قرار گرفت (۲۰-۱۸):

PER-1 : 5-ATG AAT GTC ATT ATA AAA GCT-3

PER-1:rev : 5-TTA ATT TGG GCT TAG GG-3

VEB-F: 5-CGA CTT CCA TTT CCC GAT GC-3

VEB-B : 5- GGA CTC TGC AAC AAA TAC GC-3

تکثیر PCR

واکنش PCR شامل $0.5 \mu\text{Mol}$ از هر پرایمر، 1x از بافر Taq DNA reaction buffer، $2/5 \text{ mm}$ از MgCl_2 ، $0/2 \text{ mm}$ از مخلوط dnTP ، $1/5 \mu$ از Taq Polymerase 1 و $1 \mu\text{l}$ از DNA الگو بود و در پایان کار حجم واکنش با آب مقطر به $50 \mu\text{l}$ رسانده شد.

مراحل PCR به شرح زیر می‌باشد:

برای ژن VEB در ابتدا، Denaturation 94°C درجه سانتی‌گراد برای ۳ دقیقه و در ادامه ۳۰ بار سیکل تکثیر که شامل سیکل Denaturation 94°C درجه سانتی‌گراد برای ۴۰ ثانیه و در ادامه مراحل Annealing 54°C درجه سانتی‌گراد برای ۴۰ ثانیه و مرحله Extension 72°C درجه سانتی‌گراد برای ۴۵ ثانیه و برای کامل شدن سیکل تکثیر در مرحله Extension نهایی در 72°C درجه سانتی‌گراد برای ۵ دقیقه صورت می‌گیرد. برای ژن PER در Denaturation اولیه 94°C درجه سانتی‌گراد برای ۳ دقیقه، Denaturation 94°C درجه سانتی‌گراد برای ۴۰ ثانیه و در ادامه مراحل Annealing 45°C درجه سانتی‌گراد برای ۴۰ ثانیه و مرحله Extension 72°C درجه سانتی‌گراد برای ۴۵ ثانیه و برای کامل شدن سیکل تکثیر

برای شناسایی ژنهای RER و VEB مورد استفاده قرار گرفتند. برای ژنهای PER و VEB به ترتیب ۵ (۶/۸۴٪) و ۸ (۱۰/۹٪) (شکل ۱ و ۲) ایزوله مثبت بودند.

در مرحله Extension نهایی در ۷۲ درجه سانتی گراد برای ۵ دقیقه صورت می گیرد. الکتروفورز نمونه‌ها در ژل ۱٪ آگارز انجام شد (۲۱) و از مارکر ۱۰۰ bp جهت تأیید وزن ملکولی محصولات تکثیر شده، استفاده گردید.

جدول ۱. فراوانی نسبی مقاومت به ژنهای PER و VEB در نمونه‌های

مقاوم به سفپیم، سفنازیدیم و سفوتاکسیم در سودوموناس ائروژینوزا

درصد ژن PER	درصد ژن VEB	تعداد نمونه	نوع نمونه
۲ (۵/۹)	۲ (۵/۹)	۳۴	سوختگی
۱ (۷/۱)	۲ (۱۴/۳)	۱۴	ادرار
۰	۱ (۵۰)	۲	سپتی سمی
۰	۰	۱	مجاری تنفسی
۰	۰	۱	مایع مغزی - نخاعی (CSF)
۰	۰	۶	تراشه
۱ (۱۴/۳)	۱ (۱۴/۳)	۷	زخم
۱ (۳۳)	۱ (۳۳)	۳	حفره شکم
۰	۰	۲	برونش
۰	۰	۱	بافت
۰	۱ (۱۰۰)	۱	مفصل
۰	۰	۱	مدفوع
۵ (۶/۹)	۸ (۱۱)	۷۳	جمع

chi-square (df=۱۶)= ۲۱۸/۴؛ P=۰/۰۰۱؛ n=۷۳

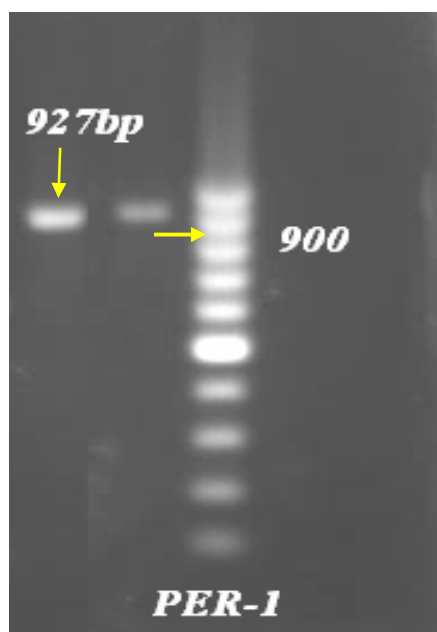
نتایج

در این بررسی تعداد ۹۸ ایزوله باکتری سودوموناس ائروژینوزا از پنج بیمارستان در شهر اصفهان جداسازی و با آزمایش‌های بیوشیمیایی، شناسایی گردید. بیشترین نمونه‌ها مربوط به سوختگی و کمترین به ترتیب مربوط به بافت، مفصل، ریه و ترشح مغز بود (جدول ۱). از نظر الگوی مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌های مورد مطالعه، بیشترین مقاومت، در نمونه‌های سوختگی وجود داشت. از ۹۸ ایزوله، ۷۳ ایزوله (۷۳٪) به بیش از سه آنتی‌بیوتیک مقاوم بودند (multi-drug resistance). تمام نمونه‌های جدا شده از سوختگی به ایمپینم مقاوم بودند و در نمونه‌های دیگر به جز سوختگی نیز رو به افزایش است. بیشترین مقدار مقاومت به ترتیب مربوط به سفوتاکسیم (۹۴٪)، سفپیم (۹۳٪)، سفتیزوکسیم (۸۵/۷٪) و سفنازیدیم (۷۷/۶٪) بود، در صورتی که بیشترین حساسیت مربوط به آمیکاسین بود (جدول ۲). در این بررسی از ۹۸ ایزوله ۷۳ نمونه مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌های سفپیم، سفوتاکسیم و سفنازیدیم بودند که برای انجام PCR

جدول ۲. الگوی مقاومت ایزوله‌های سودوموناس ائروژینوزای جدا شده از نمونه‌های بالینی نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها

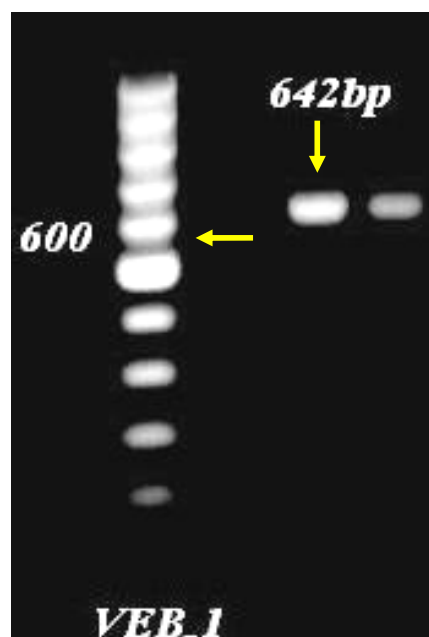
الگوی مقاومت	سفپیم	امیکاسین	جتامايسين	سیپروفلوکسازین	سفوتاکسیم	پیراسیلین	سفنازیدیم	ایمپینم	سفتیزوکسیم
مقاوم	۹۱ (۹۳)	۴۰ (۴۰/۸)	۴۹ (۵۰)	۴۱ (۴۱/۸)	۹۴ (۹۴/۹)	۶۵ (۶۶)	۷۶ (۷۷/۶)	۵۳ (۵۴)	۸۴ (۸۵/۷)
مقاومت متوسط	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)	۹ (۹)	۲ (۲)	۰ (۰)	۱۱ (۱۱)	۵ (۵)	۸ (۸)
حساس	۴ (۴)	۵۶ (۵۷/۵۶)	۴۸ (۴۸/۹)	۴۸ (۴۸/۹)	۲ (۲)	۳۳ (۳۳/۶)	۱۱ (۱۱)	۴۰ (۴۰/۸)	۶ (۶)

chi-square (df=۱۶)= ۲۱۸/۴؛ P=۰/۰۰۱ داده‌ها به صورت تعداد (درصد) گزارش شده‌است.

شکل ۲. ژل الکتروفورز محصول PCR ژن PER در باکتری

سودوموناس آئروژینوزا (طول محصول PCR ۹۲۷bp می باشد)

شکل ۱. ژل الکتروفورز محصول PCR ژن VEB در باکتری

سودوموناس آئروژینوزا (طول محصول PCR ۶۴۲bp می باشد)

۱۹٪ و ۵٪ بوده است (۱۸). در صورتی که مقاومت نسبت به این سه آنتی بیوتیک مطالعه حاضر به ترتیب ۹۱٪، ۱۰۰٪، ۱۰۰٪ و ۱۰۰٪ می باشد که نشان افزایش مقاومت نسبت به این آنتی بیوتیک ها می باشد. هم چنین مطالعه حاضر نشان داد که از آنتی بیوتیک سفنازیدیم دیگر نمی توان به عنوان یک آنتی بیوتیک انتخابی برای درمان سودوموناس آئروژینوزا استفاده کرد زیرا مقاومت نسبت به آن در این باکتری رو به گسترش است. این افزایش میزان مقاومت نشان می دهد که نیاز است پی گیری های مکرری از الگوی مقاومت پسودوموناس آئروژینوزا به عمل آید تا بتوان پروتکل درمانی مناسب تری را برای بیماران تهیه نمود. در یک بررسی بر روی نمونه های بالینی در شهر کرمانشاه در سال ۸۰-۸۱ میزان مقاومت به جنتامیسین، سفنازیدیم، امیکاسین، سیپروفلوکسازین و ایمی پنم به ترتیب ۵۲٪، ۵۰٪، ۳۸٪، ۳۸٪ و ۱۰٪ گزارش گردید که افزایش قابل ملاحظه ای را در میزان مقاومت نشان می دهد (۲۳). بتالاکتامازهای PER و

بحث

تمام نمونه های جدا شده از بیماران سوختگی به بیش از سه آنتی بیوتیک مقاوم بودند (multi-drug resistance) در حالی که در مطالعه میرصالحیان و همکاران بر روی بیماران سوختگی مقاومت چندگانه در ۸۷/۰۵٪ نمونه ها گزارش شده است (۲۱). در مطالعه ای که ژاپنی در سال ۲۰۰۳ در ایران بر روی سودوموناس آئروژینوزای جدا شده از بیماران سوختگی انجام داده، درصد مقاومت به آنتی بیوتیک های سیپروفلوکسازین، ایمی پنم، سفنازیدیم و سفپیم به ترتیب ۲۷/۱٪، ۶۷/۱٪، ۱۴/۳٪، ۱۵/۷٪ و ۲/۹٪ گزارش شده است (۲۲). در حالی که در مطالعه میرصالحیان و همکاران بر روی بیماران سوختگی مقاومت نسبت به این آنتی بیوتیک ها به ترتیب ۸۳٪، ۶۳٪، ۸۵٪ و ۸۸٪ بوده است (۲۴). از طرف دیگر در مطالعه شاهچراغی و همکاران، مقاومت نسبت به سفنازیدیم، سیپروفلوکسازین و ایمی پنم در سویه های جدا شده از نمونه های زخم به ترتیب ۲۴٪،

پاستور ایران در سویه‌های سودوموناس آئروژینوزای جدا شده از نمونه‌های زخم، مورد بررسی مولکولی قرار گرفته‌اند، بدین شرح می‌باشد: TEM، SHV، VEB و PER که درصد هر دو ژن PER و VEB ۱۱٪ گزارش شده است (۱۸). در بررسی دیگر توسط میر صالحیان و همکاران، بر روی نمونه‌های سوختگی درصد ژن‌های PER و VEB به ترتیب ۲۵/۵٪ و ۳۱/۴٪ گزارش شده است (۲۱). در مطالعه حاضر ۵ (۶/۸۴٪) نمونه از نظر ژن PER و ۸ (۱۰/۹٪) نمونه از نظر ژن VEB مثبت بودند.

نتیجه‌گیری

به دلیل افزایش مقاومت آنتی‌بیوتیکی در نمونه‌های بالینی به ویژه نمونه‌های سوختگی، پزشکان باید در انتخاب آنتی‌بیوتیک مؤثر دقت لازم را داشته باشند و بدون انجام آزمایش‌های آنتی‌بیوگرام از تجویز آنتی‌بیوتیک جداً پرهیز نمایند.

VEB در سودوموناس آئروژینوزا بیشتر کروموزومی هستند. بتالاکتاماز نوع PER-1 یک بتالاکتاماز از کلاس A با طیف وسیع و عامل مقاومت به سفازیدیم و سفالوسپورین‌های وسیع‌الطیف در سودوموناس آئروژینوزا است (۲۸)، اما ایزوله‌های PER-1 منفی هم به شدت به سفالوسپورین‌های وسیع‌الطیف مقاوم هستند. بتالاکتاماز PER و VEB در سودوموناس آئروژینوزا بیشتر کروموزومی هستند. بتالاکتاماز نوع PER شباهت آمینو اسیدی کمی با SHV و TEM داشته و برای اولین بار نیز در سودوموناس آئروژینوزا گزارش شده و به طور کامل در این باکتری شناسایی شده است (۸،۹). در مطالعه‌ای که در لهستان انجام شده نیز این آنزیم در تمام سویه‌های مولد ESBL مشاهده شده است (۲،۹). فراوانی این آنزیم در این مطالعه نسبت به مطالعات انجام گرفته در سایر کشورها از قبیل ترکیه و بلژیک و ایتالیا کمتر است (۲۵-۲۶). تعدادی از ژن‌های بتالاکتامازی که توسط بخش باکتری‌شناسی مؤسسه انستیتو

References

1. Patrick RM. Medical bacteriology, 5th ed., Translated by: Bahador A, Bahador F. Tehran, Khosravi & Dibaj publisher, pp269-77 [In Persian].
2. Estahbanati Hk, Kashani PP, Ghanaatpisheh F. frequency of *pseudomonas aeruginosa* serotypes in burn wound infections and their resistance to antibiotics. *Burns* 2002; 28(4): 340-8.
3. Shahcheraghi F, Feizabadi MM, Yamin V, Abiri R, Abedian Z. Serovar determination, drug resistance patterns and plasmid profiles of *pseudomonas aeruginosa* isolated from burn patients at two hospitals of Tehran (Iran). *Burns* 2003; 29(6): 547-51.
4. Chanawong AM, Zali FH, Heritage J, Lulitanond A, Hawkey PM. SHV- 12, SHV- 5, SHV- 2a and VEB-1 extended- spectrum β -lactamases in Gram-negative bacteria isolated in a university hospital in Thailand. *J Antimicrob Chemother* 2001; 48(6): 839-52.
5. Rossolini GM, Mantegoli E. Treatment and control of severe infections caused by multi-resistant *pseudomonas aeruginosa*. *Clin Microbiol infect* 2005; 11(Suppl 4): 17-32.
6. Navon- venezia S, Ben- Ami R, Carmeli Y. update on *pseudomonas aeruginosa* and *Acinetobacter baumannii* infections in the healthcare setting. *Curr Opin infect Dis* 2005; 18(4): 306-13.
7. Howard C, Van Daal A, Kelly G, Schooneveldt J, Nimmo G, Giffaerd PM. Identification and minisequencing- based discrimination of SHV β - Lactamases in nosocomial infection- associated *Klebsiella pneumonia* in Brisbane, Australia.

- Antimicrob Agents Chemother* 2002; 46(3): 659-64.
8. Nordmann P, Ronco E, Naas T, Duport C, Michel-Briand Y, Labia R. Characterization of a novel extended-spectrum beta-lactamase from *Pseudomonas aeruginosa*. *Antimicrob Agents Chemother* 1993; 37(5): 962-9.
  9. Nordmann P, Naas T. Sequence analysis of PER-1 extended spectrum β -lactamase from *Pseudomonas aeruginosa* and comparison with class A β -lactamase. *Antimicrob Agents Chemother* 1994; 38(1): 104-14.
  10. Pagani L, Mantengoli E, Migliavacca R, Nucleo E, Pollini S, Spalla M, et al. Multifocal detection of multidrug-resistant *Pseudomonas aeruginosa* producing the PER-1 extended spectrum beta-lactamase in northern Italy. *J Clin Microbiol* 2004; 42(6): 2523-9.
  11. Yong D, Shin JH, Kim S, Lim Y, Yum JH, Lee K, et al. High prevalence of PER-1 extended spectrum beta-lactamase producing *Acinetobacter* spp. In Korea. *Antimicrob Agents Chemother* 2003; 47(5): 1749-51.
  12. Bouthors AT, Dagoneau-Blanchard N, Naas T, Nordmann P, Jarilier V, Sougakoff W. Role of residues 104, 164, 166, 238 and 240 in the substrate profile of PER-1 beta-lactamase hydrolyzing third-generation cephalosporins. *Biochem J* 1998; 330(Pt 3): 1443-9.
  13. Weldhagen GF, Poirel L, Nordmann P. Ambler class A extended-spectrum beta-lactamases in *Pseudomonas aeruginosa*: novel developments and clinical impact. *Antimicrob Agents Chemother* 2003; 47(8): 2385-92.
  14. Docquier JD, Luzzaro F, Amicosante G, Toniolo A, Rossolini GM. Multitidurag-resistant *Pseudomonas aeruginosa* producing PER-1 extended-spectrum serine-beta-lactamas and VIM-2 metallo-beta-lactamase. *Emerg Infect Dis* 2001; 7(5): 910-11.
  15. Paterson DL, Bonomo RA. Extended-Spectrum Lactamases: a Clinical Update. *Clin Microbiol Rev* 2005; 18(4): 657-86.
  16. Poirel L, Naas T, Guibert M, Chaibi EB, Labia R, Nordmann P. Molecular and biochemical characterization of VEB-1, a novel class A extended-spectrum beta-lactamase encoded by an *Escherichia coli* integron gene. *Antimicrob Agents Chemother* 1999; 43(3): 573-81.
  17. Aubert D, Girlich D, Naas T, Nagarajan S, Nordmann P. Functional and structural characterization of the genetic and structural characterization of the fenetic encironment of an extended-spectrum β -lactamase bla_{VEB} gene from a *Pseudomonas aeruginosa* isolate obtained in India. *Antimicrob Agents Chemother* 2004; 48(9): 3284-90.
  18. Shah cheraqy F, Sadat Nicbin V, Shorge F. Molecular analysis Btalaktamaz-hay PER, VEB, SHV and TEM in *Pseudomonas aeruginosa* strains isolated from wound specimens in two hospitals in Tehran by PCR. *Journal of Microbiology* 2006; 1(4): 21-7 [Persian].
  19. Celenza G, Pellegrini C, Caccamo M, Segatore B, Amicosante G, Perilli M. Spread of bla_{CTX-M}-type and bla_{PER-2} b-lactamase genes in clinical isolates from Bolivian hospitals. *J Antimicrob Chemother* 2006; 57(5): 975-8.
  20. Lee S, Park YJ, Kim M, Lee HK, Han K, Kang CS, et al. Prevalence of Ambler class A and D b-lactamases among clinical isolates of *Pseudomonas aeruginosa* in Korea. *J Antimicrob Chemother* 2005; 56(1): 122-7.

21. Mirsalehian A, Feizabadi M, Nakhjavani FA, Jabalameli F, Goli H, Kalantari N. Detection of VEB-1, OXA-10 and PER-1 genotypes in extended-spectrum β -lactamase - producing *Pseudomonas aeruginosa* strains isolated from burn patients. *BURNS* 2010; 36: 70-4.
22. Japoni A, Alborzi A, Kalani M, Nasiri J, Hayati M, Farshad S. Susceptibility patterns and cross-resistance of antibiotics against *Pseudomonas aeruginosa* isolated from burn patients in the south of Iran. *Burns* 2006; 32(3): 343-7.
23. Mohajeri P. Determine the sensitivity and antibiotic resistance of *Pseudomonas aeruginosa* strains isolated from different Clinical Specimens in Patients referred to medical training centers in Kermanshah (1380-1381) the 7th year of recovery. *J Kermanshah Univ Med Sci* 2004; [Persian].
24. Mirsalehian A, Feizabadi M, Nakhjavani FA, Jabalameli F, Goli H. Prevalence of extended spectrum beta-lactamase among strains of *Pseudomonas aeruginosa* isolated from burn patients. *Tehran University Medical Journal* 2008; 66(5): 333-7 [Persian].
25. Kolayli F, Gacar G, Karadenizli A, Sanic A, Vahaboglu H. PER-1 is still widespread in Turkish hospitals among *Pseudomonas aeruginosa* and *Acinetobacter* spp. *FEMS Microbiol Lett* 2005; 249(2) 241-5.
26. Claeys G, Verschraegen G, de Beare T, Vaneechoutte M. PER-1 β -lactamase-producing *Pseudomonas aeruginosa* in an intensive care unit. *J Antimicrob Chemother* 2000; 45(6): 924-5.
27. Endimiani A, Luzzaro F, Pini B, Amicosante G, Rossolini GM, Toniolo AQ. *Pseudomonas aeruginosa* bloodstream infections: risk factors and treatment outcome related to expression of the PER-1 extended-spectrum β -lactamase. *BMC Infect Dis* 2006; 6: 52-61.

Molecular Study of PER and VEB Genes in Multidrug Resistant *Pseudomonas aeruginosa* Isolated From Clinical Specimens in Isfahan/Iran and their Antibiotic Resistance Patterns

Fazeli H., Ph.D.¹, Fatahi Bafghi M., M.Sc.*², Faghri M., M.D.³, Akbari R, M.Sc.⁴

1. Assistant Professor, Department of Microbiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran
2. Ph.D. Student of Bacteriology, Faculty of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran
3. Associate Professor, Department of Microbiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran
4. Postgraduate of Microbiology, Pasteur Institute, Tehran, Iran

* Corresponding author; e-mail: mehdifatahi371@gmail.com

(Received: 16 June 2010 Accepted: 3 May 2012)

Abstract

Background & Aims: Due to clinical use of antibiotics, *pseudomonas aeruginosa* strains with multiple drug resistance have significantly increased throughout the world. Beta-lactamase production is one of the mechanisms involved in resistance to *pseudomonas aeruginosa* resulting in many problems in the treatment of infections caused by this bacterium. The aim of this study was molecular analysis of PER and VEB genes in *Pseudomonas* with multiple resistance isolated from clinical samples in Isfahan/Iran.

Methods: In total, 98 isolates of *Pseudomonas aeruginosa* from various clinical specimens were identified by biochemical tests and the antibiotic susceptibility of the identified strains was determined using Kirby-Bauer method. PCR was performed on the samples to evaluate the presence or absence of PER and VEB genes.

Results: Among 98 strains of *Pseudomonas aeruginosa*, 73 samples (73%) were multiple drug resistant and all of them were cefotaxime, cefepime and ceftazidime resistant. Prevalence of PER and VEB genes were respectively 5 (6.84%) and 8 (10.9%).

Conclusion: Considering high prevalence of multi-drug resistant *Pseudomonas aeruginosa*, it is essential to reduce these pathogens in hospitals through controlling PER and VEB genes transfer.

Keywords: Beta-lactamase, *Pseudomonas aeruginosa*, PER, VEB